Związek Zawodowy
Celnicy PL

Warszawa, dnia 12.11.2026 r.

Pismo ZZ Celnicy PL – 46/2026
(tylko elektronicznie)

Pan Marcin Łoboda
Szef Krajowej Administracji Skarbowej

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów

Szanowny Panie Ministrze,

Zarząd Główny Związku Zawodowego CELNICY PL, działając w trosce o bezpieczeństwo, godność oraz skuteczną ochronę prawną funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej, zwraca się z wnioskiem o pilne podjęcie działań zmierzających do opracowania i przeprowadzenia ogólnopolskiego programu szkoleń dotyczących zasad postępowania funkcjonariusza w sytuacji, gdy staje się on pokrzywdzonym przestępstwem popełnionym podczas lub w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych.

W ocenie naszego Związku problem agresji wobec funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej ma charakter systemowy i wymaga podjęcia skoordynowanych działań organizacyjnych, szkoleniowych oraz prawnych. Funkcjonariusze realizujący zadania związane ze zwalczaniem przestępczości ekonomicznej, przemytu, nielegalnego hazardu, oszustw podatkowych oraz innych naruszeń prawa coraz częściej spotykają się z przypadkami agresji fizycznej, znieważania, kierowania gróźb bezprawnych, prób zastraszania oraz działań podejmowanych za pośrednictwem Internetu i mediów społecznościowych.

Charakter realizowanych zadań powoduje, że funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej należą do grup zawodowych szczególnie narażonych na działania odwetowe podejmowane przez osoby, wobec których wykonywane są czynności służbowe. Zjawiska te wykraczają poza granice dopuszczalnej krytyki działalności organów państwowych i coraz częściej przyjmują postać zachowań mogących wyczerpywać znamiona przestępstw ściganych z oskarżenia publicznego.

Na szczególną uwagę zasługuje narastająca skala agresji słownej, hejtu oraz gróźb kierowanych wobec funkcjonariuszy i pracowników Krajowej Administracji Skarbowej za pośrednictwem Internetu. W ostatnim okresie opinia publiczna miała możliwość obserwowania przypadków, w których wykonywanie ustawowych zadań przez funkcjonariuszy i pracowników KAS skutkowało falą obraźliwych komentarzy, pomówień, gróźb oraz publikacji naruszających dobra osobiste osób wykonujących obowiązki służbowe.

Szczególne zaniepokojenie budzi fakt, że wiele osób pełniących służbę nie posiada wystarczającej wiedzy dotyczącej przysługujących im uprawnień jako pokrzywdzonych przestępstwem, zasad zabezpieczania materiału dowodowego, dokumentowania zdarzeń, sposobów zabezpieczania dowodów elektronicznych, a także procedur związanych ze składaniem zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa oraz dochodzeniem swoich praw w toku postępowania karnego.

W naszej ocenie niezbędne jest opracowanie jednolitego programu szkoleniowego przez Krajową Szkołę Skarbowości oraz zapewnienie jego realizacji we wszystkich jednostkach organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej. Istotny wkład merytoryczny w przygotowanie programu mogliby wnieść

również funkcjonariusze Biura Inspekcji Wewnętrznej Ministerstwa Finansów prowadzący postępowania dotyczące przestępstw popełnianych na szkodę funkcjonariuszy publicznych.

Program szkolenia powinien obejmować w szczególności:

• ochronę prawnokarną funkcjonariusza publicznego, w tym omówienie przepisów art. 222, 223, 224, 226 oraz 231a Kodeksu karnego oraz wynikających z nich uprawnień i gwarancji ochronnych;

• omówienie zmian legislacyjnych obowiązujących od 2 stycznia 2026 r., wzmacniających ochronę osób wykonujących zadania publiczne;

• zasady postępowania w przypadku naruszenia nietykalności cielesnej, czynnej napaści, znieważenia oraz kierowania gróźb bezprawnych;

• przestępstwa popełniane za pośrednictwem Internetu i mediów społecznościowych, w szczególności groźby karalne, uporczywe nękanie (stalking), bezprawne rozpowszechnianie danych osobowych, wizerunku oraz informacji dotyczących życia prywatnego funkcjonariusza;

• zasady zabezpieczania dowodów elektronicznych, dokumentowania wpisów internetowych, wiadomości przesyłanych za pośrednictwem komunikatorów oraz materiałów publikowanych w mediach społecznościowych;

• prawa pokrzywdzonego w postępowaniu karnym, w tym zasady składania zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, składania wniosku o ściganie, wnoszenia środków zaskarżenia oraz korzystania z pomocy pełnomocnika;

• obowiązki przełożonych oraz jednostek organizacyjnych KAS w zakresie udzielania wsparcia funkcjonariuszowi będącemu ofiarą przestępstwa pozostającego w związku ze służbą;

• praktyczne warsztaty obejmujące analizę rzeczywistych lub zanonimizowanych przypadków, sporządzanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, zabezpieczanie materiału dowodowego oraz przygotowywanie podstawowych pism procesowych.

Podkreślenia wymaga, że skuteczna ochrona funkcjonariuszy publicznych nie może ograniczać się wyłącznie do formalnego istnienia odpowiednich regulacji prawnych. Krajowa Administracja Skarbowa jako pracodawca powinna zapewnić funkcjonariuszom nie tylko ochronę wynikającą z przepisów prawa, lecz również praktyczne przygotowanie do korzystania z przysługujących im instrumentów prawnych oraz realne wsparcie organizacyjne, prawne i psychologiczne w przypadku wystąpienia zdarzeń związanych z agresją wobec funkcjonariusza.

W związku z powyższym Zarząd Główny ZZ CELNICY PL wnosi o:

1. Zobowiązanie Krajowej Szkoły Skarbowości do pilnego opracowania jednolitego programu szkoleniowego oraz materiałów dydaktycznych dotyczących ochrony prawnej funkcjonariuszy i pracowników KAS.
2. Zobowiązanie dyrektorów wszystkich izb administracji skarbowej do uwzględnienia przedmiotowej tematyki w planach szkoleniowych oraz zapewnienia udziału funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej, w szczególności realizujących zadania kontrolne, operacyjno-rozpoznawcze oraz dochodzeniowo-śledcze.
3. Objęcie programem szkoleniowym również pracowników KAS wykonujących obowiązki związane z bezpośrednią obsługą podatników, przedsiębiorców oraz innych osób poddawanych czynnościom urzędowym.
4. Opracowanie i wdrożenie we wszystkich jednostkach KAS jednolitego poradnika postępowania w przypadku agresji wobec funkcjonariusza lub pracownika, zawierającego praktyczne instrukcje działania, listy kontrolne, schemat postępowania oraz wzory podstawowych pism procesowych.

Związek Zawodowy- Celnicy PL
Adres dla doręczeń: ul. Erazma Ciołka 14a
e-mail biurozg@celnicy.pl lub jharon@tlen.pl tel: 784 341 012

5. Wyznaczenie w poszczególnych izbach administracji skarbowej osób odpowiedzialnych za koordynację działań oraz bieżące wsparcie funkcjonariuszy i pracowników będących pokrzywdzonymi przestępstwami pozostającymi w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych.

Mając na uwadze bezpieczeństwo funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej, skalę występujących zagrożeń oraz potrzebę zapewnienia jednolitych standardów postępowania w całej Krajowej Administracji Skarbowej, zwracamy się o potraktowanie przedstawionego postulatu jako sprawy pilnej oraz przekazanie informacji o możliwości jego realizacji, w szczególności o planowanym terminie opracowania i wdrożenia programu szkoleniowego.

Jednocześnie deklarujemy gotowość przedstawicieli Związku Zawodowego CELNICY PL do udziału w pracach konsultacyjnych dotyczących zakresu merytorycznego oraz organizacyjnego proponowanych szkoleń.

Z wyrazami szacunku

Przewodnicząca
Związku Zawodowego
Celnicy PL
Jolanta Haron

Związek Zawodowy- Celnicy PL
Adres dla doręczeń: ul. Erazma Ciołka 14a
e-mail biurozg@celnicy.pl lub jharon@tlen.pl tel: 784 341 012